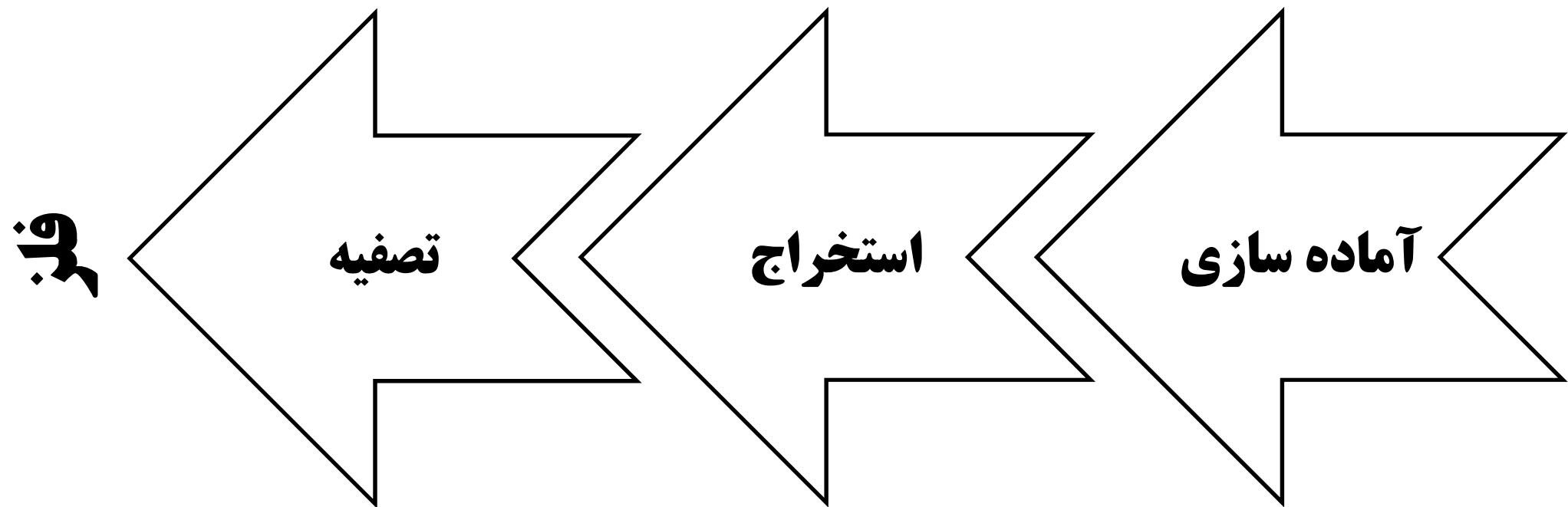

استخراج فلزات (مقدمه)

مراحل استحصال فلزات

۹

انتخاب فرآیند؟

عوامل موثر بر انتخاب پروسه استحصال

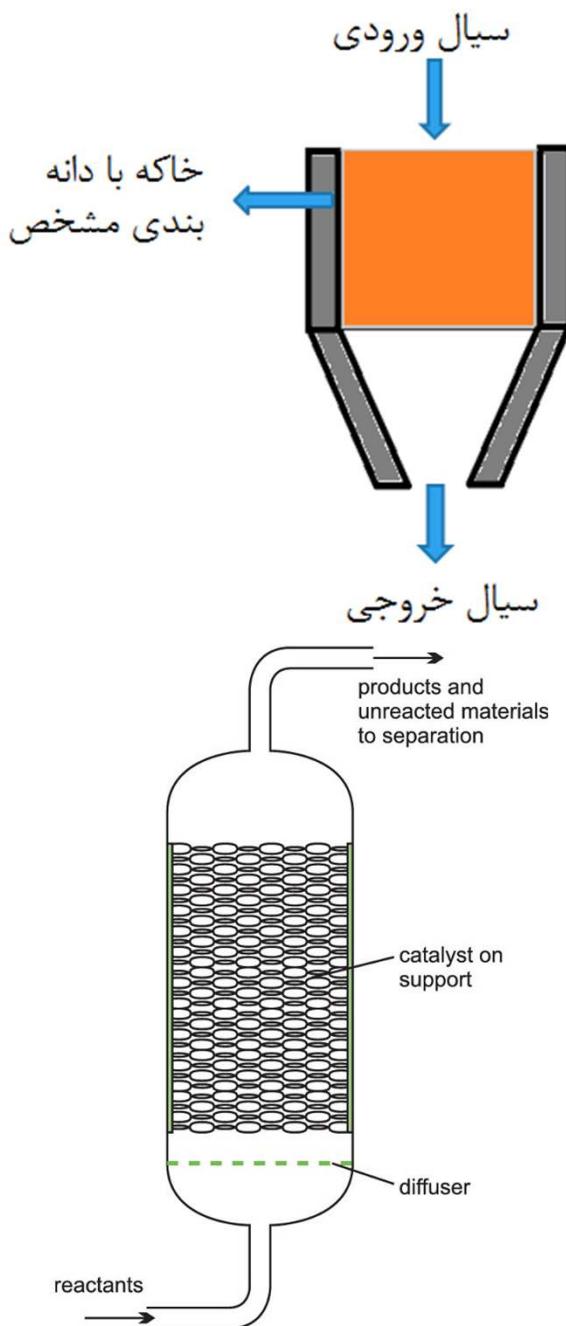
- ❖ اقتصادی
- ❖ کاربرد محصول
- ❖ پیش بینی نوع پروسه براساس فعال بودن عنصر (فعال: Zr, Si, Ti و غیر فعال: Cu, Pb, Fe)
- ❖ محصولات جانبی
- ❖ بازیافت و محیط زیست

تجهيزات

انواع کوره (راکتور)

- بستر ثابت (Fixed Bed Reactor)
- کوره عمودی یا استوانه‌ای
- راکتور بستر سیال (Fluidized Bed Reactor)
- کوره محفظه‌ای (قرع Retort)
- کوره دوّار (Rotary)
- کوره انعکاسی (Reverb)
- کوره الکتریکی
- کنورتور دمش هوا (Converter)

۱. بستر ثابت (Fixed Bed Reactor)

مشخصات:

- به صورت تکباره است.
- بستر ثابت است
- دانه بندی مشخصی را نیاز دارد.

نکات:

- علیرغم سرعت بالای واکنش، در دانه‌های ریز، خفگی و عدم عبور سیال (گاز) رخ می‌دهد.
- با ذرات دانه درشت، عبور گاز (سیال) آسان است و واکنش‌ها می‌توانند به صورت کامل و مطلوب انجام نشود. و نیز سطح تماس کاهش می‌یابد.

کاربرد: در کلوخه سازی

۲. راکتور عمودی یا استوانه‌ای

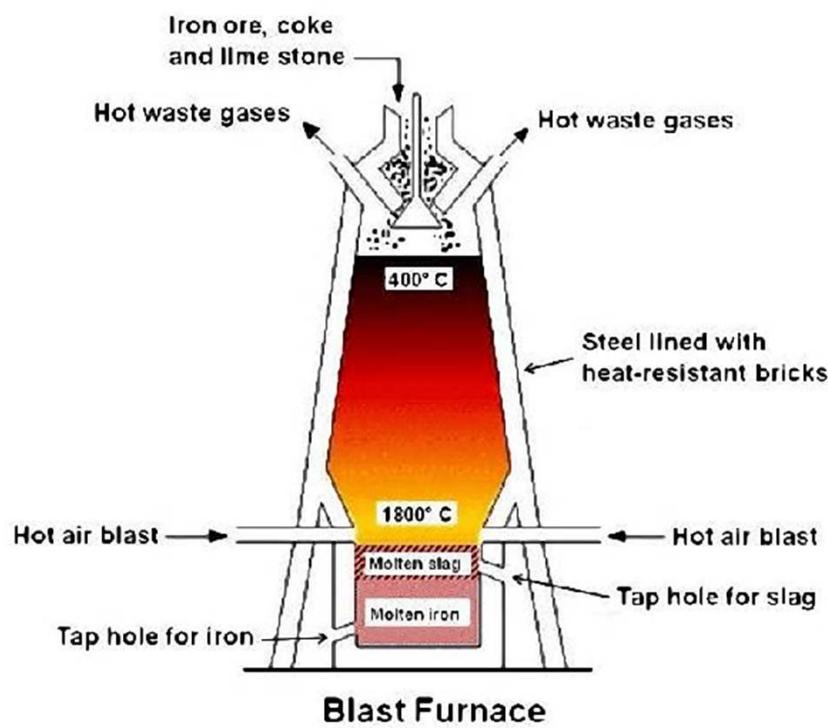
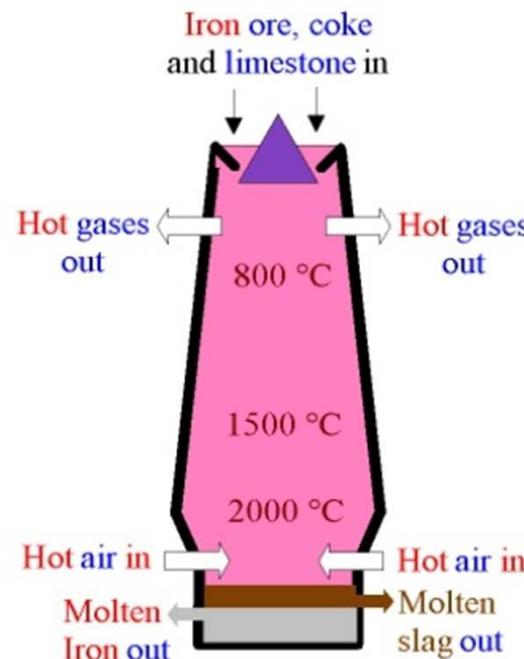
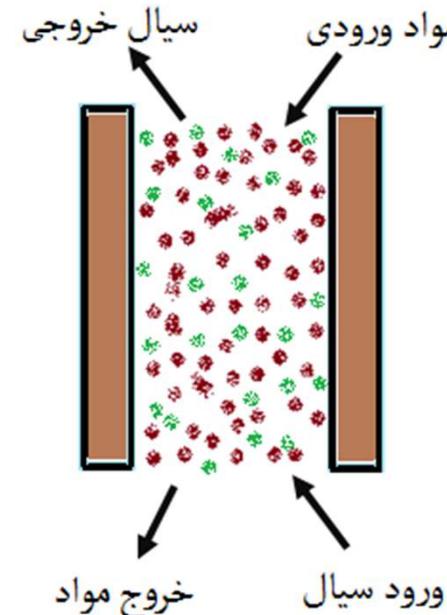
مشخصات:

- جریان مخالف است
- بستر متحرک است
- کوره عمودی
- فرآیند پیوسته است.

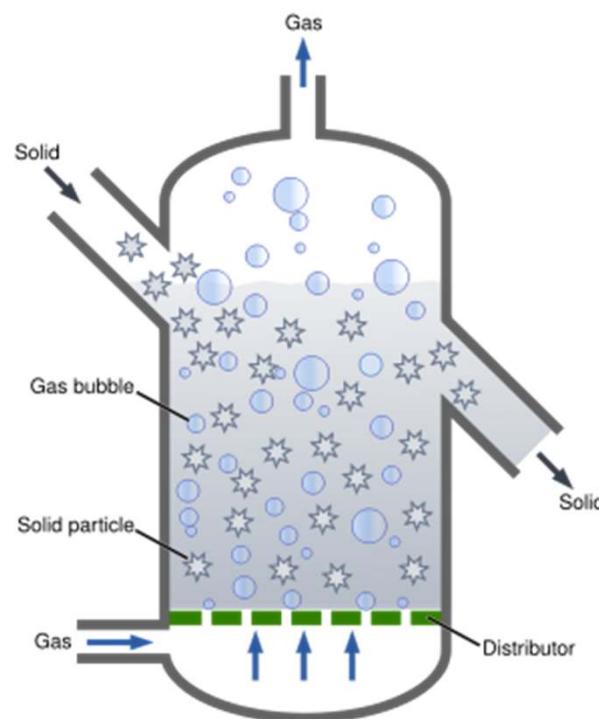
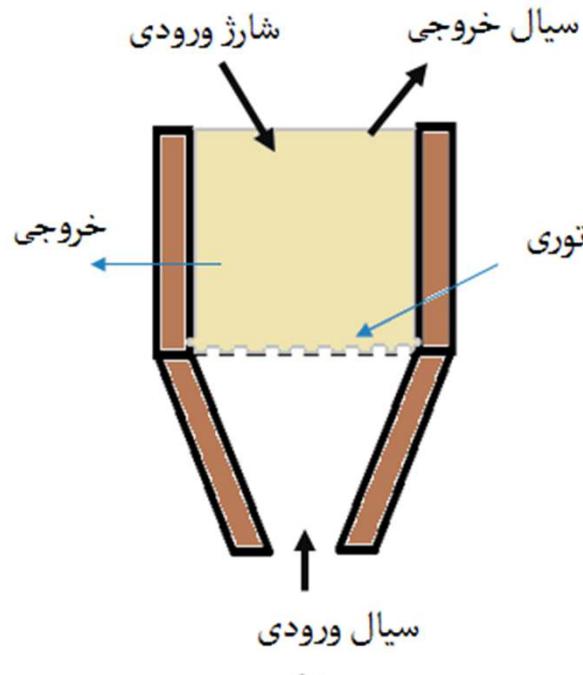
نکات:

- سرعت واکنش از کوره اول بیشتر است.
- احتمال واکنش و زمان تماس در اینجا بیشتر است.

کاربرد: تولید آهن، تولید سرب و ...

۳. راکتور بستر سیال (Fluidized Bed Reactor)

مشخصات:

✓ پیوسته

✓ بستر سیال

نکات:

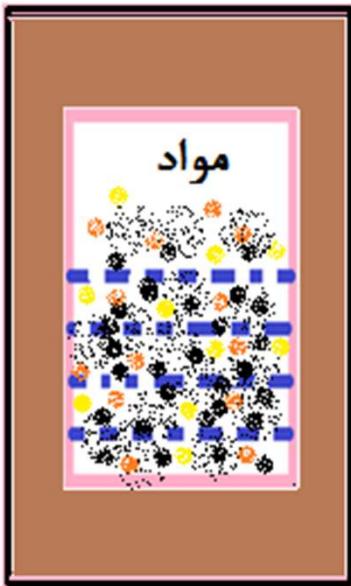
✓ با فشار سیال، شارژ معلق نگه داشته می‌شود

✓ سرعت واکنش خیلی بالا و زمان تماس بیشتر

✓ سرعت حد: مقدار سرعتی از سیال که ذرات خاکه را به صورت معلق نگه می‌دارد.

✓ هرچه ذرات ریزتر باشد سرعت حد کمتر خواهد بود.

کاربرد: تشویه، تولید روی

۴. کوره محفظه‌ای (قرع (retort

مشخصات:

- برای جلوگیری از واکنش محصولات احتراق با مواد شارژ
- حرارت به صورت غیرمستقیم به مواد می‌رسد.
- تکباره

نکات:

- زمانی که ماده نباید به صورت مستقیم با گازها در تماس باشد
- ماده باید از دیواره حرارت بگیرد که دیواره از جنس سرامیک است (سرامیک دیر حرارت را منتقل می‌کند). به همین خاطر دارای اتلاف حرارتی بالا نسبت به بقیه کوره‌ها

کاربرد: تولید زغال، تولید کک، تولید روی

۵. کوره دوّار (rotary)

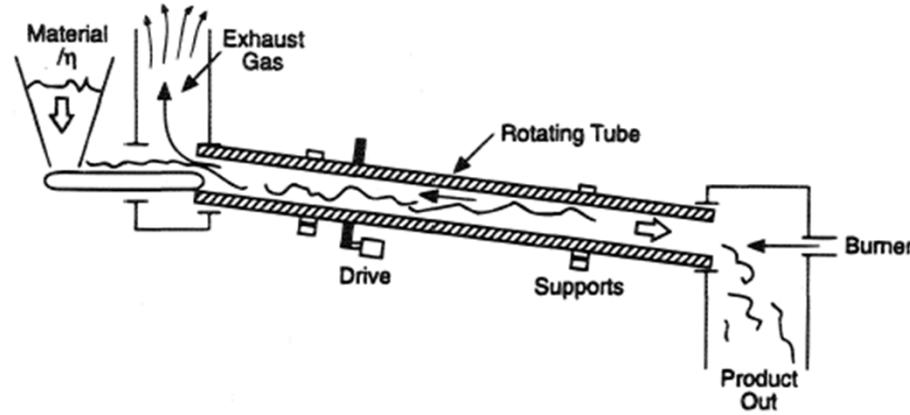
مشخصات:

- مواد (به صورت جامد) از بالا و سیال از پایین وارد می‌شود
- کوره استوانه‌ای با شیب نسبتاً کمی به سمت افق، ۳-۴ درجه
- کوره چرخش دارد.
- سیال معمولاً به صورت گاز است
- جریان خلاف جهت

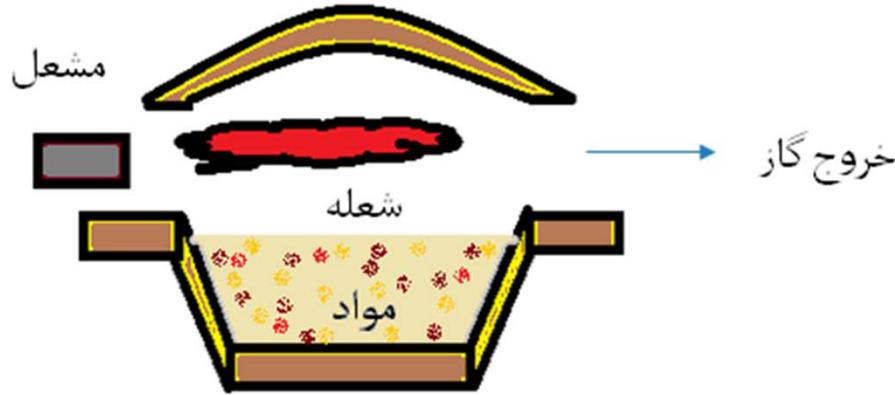
نکات:

- برای جلوگیری از سر خوردن مستقیم مواد، دیواره دندانه کاربرد:

خشک کردن، کلوخه سازی

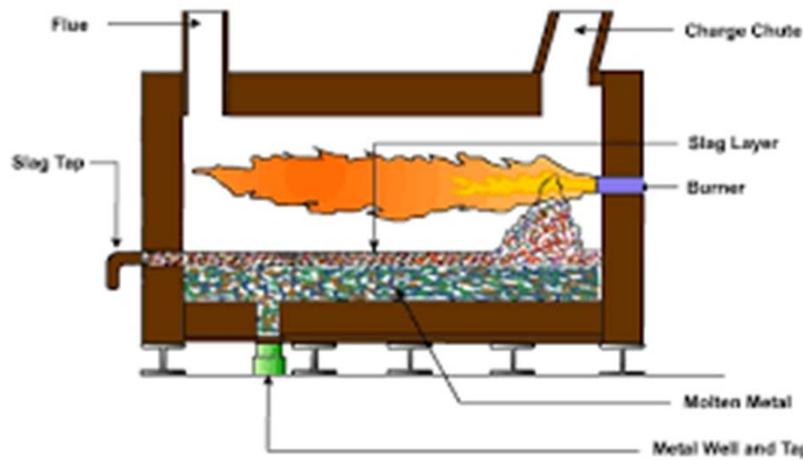

۶. کوره انعکاسی (Reverb)

مشخصات:

- پیوسته و تکباره
- نیاز به حرارت خارجی
- خروج مقدار زیادی گاز و دود

نکات:

- تماس مستقیم شارژ با گازهای حاصل از احتراق
- تأمین حرارت از طریق سوختهای فسیلی
- بازدهی حرارتی پایین
- سرعت پایین

کاربرد: برای فولاد سازی تولید مس استفاده می‌شود

۷. کوره الکتریکی (electric furnace)

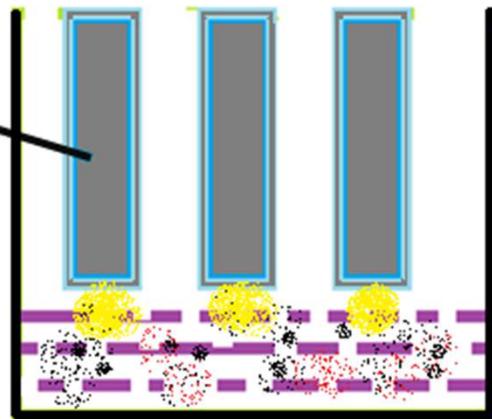
مشخصات:

- جریان الکتریسیته
- استفاده از سه الکترود گرافیتی و یا الکترود فلزی
- تولید قوس با اعمال جریان برق و تامین حرارت و یا توسط مقاومت الکتریکی

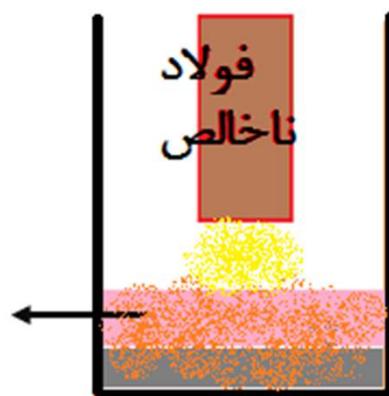
نکات:

- در استفاده از الکترود گرافیتی، الکترود مصرف نمی شود.
- استفاده از الکترود فلزی برای پالایش فلزات

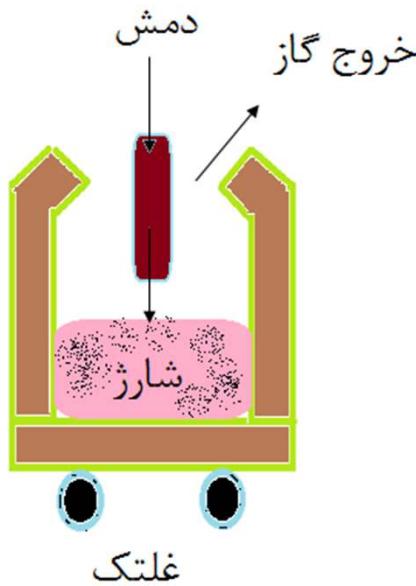
کاربرد: استفاده در فولادسازی، تولید مس و پالایش فولاد

الکترود
گرافیتی

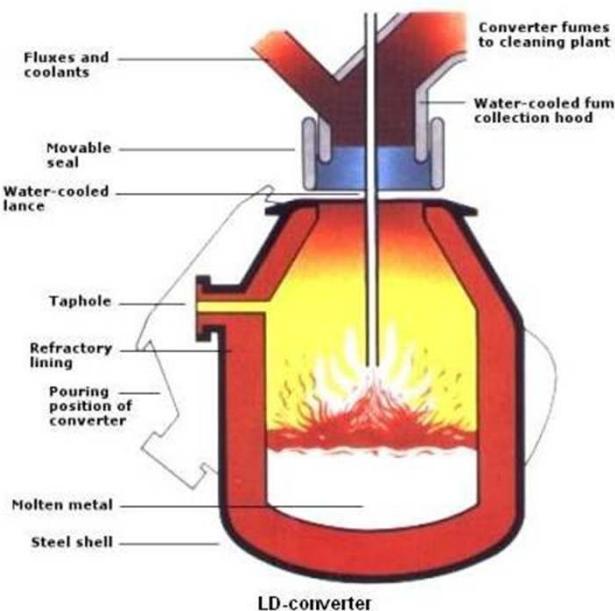
سرباره

۸. کنورتور دمش (converter)

مشخصات:

- پروسه بصورت تکباره
- دمش هوا، اکسیژن و یا دیگر گازها از طریق نازل
- نازل (لوله توخالی)
- تخلیه و بارگیری کنورتور از طریق دهانه (با چرخاندن کنورتور)

نکات:

- فرآیند تبدیل رخ میدهد.
- تأمین حرارت از طریق انجام واکنشهای گرمaza صورت میگیرد
- کاربرد: فولادسازی، تولید مس، تولید سرب و...

تولید فلزات به روش پیرو متالورژی؟؟

مراحل؟؟

تولید فلزات به روش پیرو متالورژی:

۱-آماده سازی خاکه (مهیا کردن)

۲-استخراج فلزات

۳-پالایش فلزات